

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№10-11 (299-300)

16 листопада 2021 року

Видається з 1933 року

З МІЖНАРОДНИМ ДНЕМ СТУДЕНТА!

ЗІ СВЯТОМ, СКОВОРОДИНІВСЬКЕ СТУДЕНТСТВО!

Міжнародний день студента відзначається щорічно 17 листопада та символізує солідарність і активну позицію студентів світу в пам'ять 1000 пражських актів студентського руху, які виступили з протестом проти окупації Чехії гітлерівською Німеччиною в 1939 році. Сучасне студентство України впродовж 30 років будівництва незалежної держави довело, що готове до захисту свободи, демократії, миру та прав молоді. Незважаючи на непрості останні роки, пов'язані з епідемією коронавірусу, наші студенти

як завжди виступають із цікавими проектами та ініціативами в університеті, у регіоні, в Україні. Ви для багатьох своїх однолітків є взірцями в навчанні, науці, творчості, спорті, волонтерській і громадській діяльності, вірності кращим традиціям козацтва й народу України. Я пишаюсь, що сквородинівці виявляють активну участь у розбудові сучасної освіти, формують у собі кращі риси освіченого громадянина, патріота, професіонала, лідера, сумлінно служать Батьківщині, інтересам людства, їм властиве не лише творче мис-

лення, прагнення пізнавати незвідане, але й уміння ставити високу мету й досягати її.

Вітаючи з Міжнародним днем студента, зичу студентській молоді нашого університету наполегливості в навчанні, натхнення у творчості, нових рекордів у спорті, активної життєвої позиції, здоров'я, здійснення особистих найсміливіших планів, цікавих мандрів мальовничою Україною і світом. Нехай ваше життя буде мирним, щасливим і радісним.

З повагою — ректор Юрій Бойчук

ПАРАДИГМИ ЖИТТЯ ПЕРШОКУРСНИКІВ

Студенти 11-ф групи (спец-ть «Укр. мова та літ-ра, редагування») українського мовно-літ. ф-ту дали відповіді на запитання редакції.

Чим Вам запам'ятався перший місяць навчання?

Олександр Ануфрієв: «Поїздом у Сковородинівку, знайомством із майбутніми однокурсниками, однодумцями, викладачами. Звісно, першою лекцією, перервою, новою навчальною програмою, безумовно, знайомством із куратором і також університетськими заходами, які відбувалися дуже часто».

Чи не розчарувались Ви у своєму виборі?

Дар'я Буракова: «Ні! Адже в ХНПУ є все, про що варто мріяти студенту: кваліфіковані, досвідчені педагоги, приємний, дружний колектив, цікаві заходи та зустрічі з видатними людьми. Незважаючи на дистанційку, мені все подобається, адже ми навчаємося, як правильно писати репортажі, інтерв'ю, вивчаємо фольклор, літературу, мову».

Які предмети Вам подобаються й чому?

Ангеліна Іванча: «Звісно, кожен предмет у чомусь особливий та цікавий, бо це те спрямування, яке ти обрав самостійно. Але виокремити одну літературознавство за цікаву подачу інформації на лекціях та й узагалі за методіку викладання цієї дисципліни».

Які у Вас враження від знайомства з групою?

Анастасія Кисельова: «Ще до початку навчання я дуже хвилювалася, що не знайду спільної мови з новим колективом, проте як тільки я познайомилася зі своїми одногрупниками,

то зрозуміла, що хвилювання були марними. 11-Ф, напевно, навіть краща, ніж можна було собі уявити. Ми дуже дружні, завжди готові допомогти одне одному, і не тільки з навчанням. Звісно, за той короткий час в університеті були й непорозуміння, проте, думаю, ми добре з ними впоралися».

Які труднощі виникали з дистанційним навчанням?

Катерина Мороз: «Бувало, вимикався Інтернет, через це я не могла приєднатися до пар. Ще коли зв'язок переривався,

доводилося перепитувати викладачів і однокурсників, а це забирало час. І взагалі, не дуже зручно спілкуватися через екран одне з одним, тому важкувато було розпочати дружні стосунки з новим колективом. Незважаючи на всі недоліки, нам пощастило, що в нас є можливість навчатися, не виходячи з дому, бо завдяки цьому ми можемо отримувати знання, не наражаючи на небезпеку своє життя».

Як ви готувались до дебюту першокурсників?

Аліна Сініцина: «До дистанційки наша група дуже активно готувалася до дебюту першокурсників. Ми ретельно відшліфовували кожен номер, щоб усе було на висоті. Але, на жаль, через загострення пандемії ми втратили можливість зустрічатися разом та репетирувати далі».

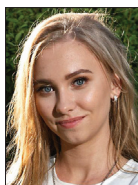
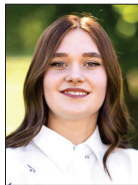
Очікування/мрії щодо Вашого майбутнього?

Марія Янчук: «Узагалі мрію стати журналісткою, і на мою думку, вступивши до ХНПУ імені Г.С. Сковороди, уже зробила перший крок до її здійснення. Я вже дізналася багато корисної інформації про роботу журналіста, і мені здається, що в майбутньому все ж таки зможу досягнути мети завдяки своїй упевненості та цілеспрямованості».

Що побажаєте однокурсникам до Міжнародного дня студента?

Вікторія Федоренко: «Бажаю, щоб студентські роки запам'яталися, як найбезтурботніші й найщасливіші дні вашого життя! Успішних вам буднів, легкого і приємного навчання! Не забувайте про друзів, досягайте великих перемог і незмінних успіхів. Бажаю, щоб голова була місткою, як жорсткий диск, і на всю необхідну інформацію завжди вистачало пам'яті, а організм, як потужний процесор, щоб ніколи не барахлив!»

Підготувала Ю. Лебеденко, доц. каф. укр. мови, куратор 11-ф групи

ТИЖДЕНЬ САМОВРЯДУВАННЯ

За традицією напередодні Міжнародного Дня студентів у нашому університеті Спілка студентів та молоді з 15 по 19 листопада проводить тиждень студентського самоврядування за таким планом:

3 15 листопада протягом тижня — флешмоб у соціальних мережах «Я студент (ка) ХНПУ» та оголошення про створення відеоролика «Happy Moments із життя студента».

16 листопада й протягом тижня — конкурс у соцмережах «Ким ви себе бачите після випуску ХНПУ імені Г.С. Сковороди?»

17 листопада о 14.00 у парку Горького — квест разом з Культурно-масовим комітетом.

18 листопада о 19.00 — інтелектуальна онлайн-вікторина «StudLife Quiz» від дебатового клубу.

19 листопада — публікація в соцмережах відеоролика «Happy Moments з життя студента» та висвітлення результатів конкурсу «Ким ви себе бачите після випуску ХНПУ імені Г.С. Сковороди?»

Відповідальні за проведення Тижня студентського самоврядування — Рада і Виконком ССМ; Медіакомітет

ІМЕННІ СТИПЕНДІЇ

За результатами зимової підсумкової атестації 2020/2021 навчального року призначені такі іменні стипендії:

Академічна стипендія імені Героїв Небесної Сотні на 2021/2022 н.р.

Сидоренко Аліна Анатоліївна — здобувач вищої освіти І рівня вищої освіти 3 року навч. історичного ф-ту за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія).

За результатами літньої підсумкової атестації 2020/2021 навчального року призначені такі іменні стипендії:

Обласна стипендія на 2021/2022 н.р.:

Толок Діана Володимирівна — здобувач І рівня вищої освіти 3 року навч. фізико-математичного ф-ту, спеціальність 014 Середня освіта (Математика).

Обласна стипендія здобувачам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування на 2021/2022 н.р.:

Клад'єва Аліна Андріївна — здобувач ІІ рівня вищої освіти 2 року навч. укр. мовно-літературного ф-ту, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (російська)).

Академічна стипендія Президента України на І семестр 2021/2022 н.р.

Андрусенко Людмила Юріївна — здобувач І рівня вищої освіти 3 року навчання природничого ф-ту 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Гур'єва Вікторія Вікторівна — здобувач І рівня вищої освіти 3 року навч. ф-ту дошкільної освіти 012 Дошкільна освіта.

Резенькова Марина Сергіївна — здобувач І рівня вищої освіти 4 року навч. історичного ф-ту 014 Середня освіта (Географія).

Саккер Олександра Андріївна, здобувач І рівня вищої освіти 3 року навч. ф-ту початкового навчання, спеціальність 013 Початкова освіта.

Іменна стипендія Верховної Ради України на 2021/2022 н.р.:

Гуліч Олег Геннадійович — здобувач І рівня 3 року навч. ф-ту ФВ і спорту, спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура).

Абалімова Вікторія Вікторівна — здобувач вищої освіти І рівня 3 року навч. укр. мовно-літ. ф-ту 035 Філологія.

І. В. Манченко, старший інспектор навчального відділу

ВІТАЄМО СТУДЕНТІВ-НАУКОВЦІВ І ЛАВРЕАТІВ

У II Міжнародній науково-практичній конференції «Духовно-інтелектуальне виховання і навчання у XXI столітті» (21.10.21, ХНПУ імені Г.С. Сковороди) брали участь здобувачка І рівня вищої освіти 4 року навч. Олена Бабак та здобувачки ІІ рівня вищої освіти 2 року навч. фіз.-мат. ф-ту Яна Цись, Вікторія Трошечко.

Здобувачка ІІ рівня вищої освіти 2 року навч. каф. інформатики фіз.-мат. ф-ту Дар'я Молчанова з 4 по 11 жовтня пройшла Міжнародне стажування в Любліні (Польща) й одержала сертифікат.

Здобувач І рівня вищої освіти 2 року навч. каф. інформатики фіз.-мат. ф-ту Андрій Курганський зі школярами 10–11 класів проводив заняття з підготовки до участі в Міському турнірі з інформатики, який відбувся 16.10.21 р.

Здобувачка І рівня вищої освіти 4 року навч. каф. фізики фіз.-мат. ф-ту Анастасія Путятіна отримала сертифікат про успішне завершення курсу навчання в рамках лідерської освітньої програми для вчителів «Steam camp» (150 годин) у м. Маріуполі.

Здобувач І рівня вищої освіти 3 року навч. ф-ту ФВ і спорту, кафедри олімпійського і професійного спорту, спорт ігор та туризму Олексій Канищев та здобувачка І (бакалаврського) рівня вищої освіти І року навч. ф-ту іноземної філології Ірина Груць 02.12.2021 р. запрошені до участі в XIV Міжнародній конференції «Технології збереження здоров'я, реабілітація і фізична терапія».

Здобувач І рівня вищої освіти І року навч. історичного ф-ту Данііл Топчій став переможцем стипендіальної програми «Завтра. UA» від Благодійного Фонду Віктора Пінчука 2020/2021. У конкурсі наукових робіт (травень 2021) від Міжнародного культурного центру «Сяйво» Данііл посів ІІІ місце.

Ансамбль естрадного та сучасного танцю «Star Light» ф-ту мистецтв отримав диплом лауреата І ступеня X Міжнародного багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «Dance song fest-2021» (24.10.2021, Харків). Керівники: О. Лиманська, О. Єфімова.

Олена Кошій, Тетяна Герасименко та дует Валерія Ковальова і Владислава Шломіна (ф-т мистецтв) отримали дипломи лавреатів І премії в номінації «Вокальне мистецтво» Міжнародного фестивалю-конкурсу Grand music fest (24.10.2021, Харків).

В. М. Андрієвська, проф. каф. інформатики

Дистанційне навчання

БРАКУЄ ЖИВОГО СПІЛКУВАННЯ

Про вивчення китайської мови під час дистанційного навчання розповідають студенти 2 курсу ф-ту іноземної філології Іван Савенков та Анна Твердохліб.

На сьогодні дуже багато вишів перейшли на дистанційну форму навчання. Вважаємо, що з вивченням китайської мови онлайн не кожен може впоратись. Звичайно, наше навчання проходить зручно й комфортно завдяки новітнім технологіям, ми маємо можливість спілкуватися та бачити одне одного. Завдяки досвіду нашого викладача китайської мови Станіслава Сергійовича Науменка заняття проходять дуже легко та цікаво. Студенти на заняттях створюють діалоги, переказують тексти, виконують вправи з підручників. С.С. Науменко пропонує нам багато

додаткового та пізнавального матеріалу. Якщо під час виконання домашньої роботи нам видається щось незрозумілим, він завжди все пояснить і допоможе зробити. Хто справді бажає вчити китайську мову, онлайнний формат навчання не є перешкодою.

Щодо труднощів, то вони можуть виникнути з якістю зв'язку, що може призвести до несвочасного надсилання робіт. Але наші викладачі з розумінням ставляться до цього, і студенти мають можливість здати роботи пізніше.

Проте іноді все одно бракує живого спілкування з викладачами, тому я сподіваюся, що найближчим часом ми зможемо відвідувати ун-т у звичайному режимі та без перешкод бачитися одне з одним та з викладачами.

Руденко Олег, 1 курс фізико-математичного ф-ту, голова 1 курсу спортивного комітету ССМ фізмату

Ун-т перевершив усі очікування! Мені дуже подобається вчитися. Звичайно, буває нелегко, але дуже цікаво дізнаватися про щось нове. Викладачі приділяють нам багато часу навіть поза заняттями, особливо зараз, коли ми перейшли на дистанційну форму навчання. Звичайно, учитись онлайн не так ефективно й зручно, як офлайн, немає можливості бачитися з одногрупниками, але з іншого боку, це для нас новий досвід. Окрім навчання, можна також брати участь у житті ф-ту та ун-ту. Проводиться багато різних заходів, які дуже допомагають нещодавно сформованим групам студентів потоваришувати та згуртуватися. Вважаю, що в ХНПУ імені Г.С. Сковороди створені чудові умови для навчання та розвитку в тій сфері, яка тобі подобається.

10 листопада відбулась зустріч директора культурно-просвітницької некомерційної громадської організації «Альянс Франсез» м. Харкова з проректором з наукової, міжнародної та інноваційної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди, д. філософ. н., проф. Світланою Бережною та в. о. декана історичного ф-ту, доцентом Ольгою Гончаровою. Під час зустрічі було обговорено низку питань щодо подальшої співпраці організації «Альянс Франсез» та історичного ф-ту, організації зустрічей, конференцій, круглих столів, наукових форумів, а також реалізації спільних україно-французьких наукових та культурних проєктів.

Із Всесвітнім днем науки!

10 листопада у фейсбуці на сторінці Ради молодих учених при МОН України в межах «Ночі молодіжної науки - 2021» з презентацією цікавої доповіді виступила молода науковиця Карина Фоменко — «Психодіагностика губристичної мотивації особистості: до чого ти більше схильний — досягти переваги над іншими чи досконалості в улюбленій справі?»

Інклюзивна освіта

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

Викладачі та адміністрація ХНПУ імені Г. С. Сковороди постійно працюють над пошуком нових методик соціалізації молоді з інвалідністю, удосконаленням наявних уже інклюзивних технологій.

З цією метою за сприяння Українського культурного фонду в ун-ті створено дизайн та відкрито унікальний художньо-мистецький ХАБ для здобувачів освіти та викладачів з особливими освітніми потребами.

в хабі працюватимуть до 20 осіб під супроводом висококваліфікованих спеціалістів та сурдоперекладача Надії Козачок.

Упродовж чотирьох місяців команда реалізації проєкту (Анна Боярська-Хоменко, Ольга Башкір, Тетяна Собченко, Яна Чеботова, Наталя Смолянюк, Олена Казачинер, Василь Жуков, Юлія Клименко) працюватиме в напрямках зосередження уваги суспільства до проблем людей з інвалідністю, формування поваги до їхніх прав та потреб, ствер-

Інноваційний проєкт вирішує проблему соціалізації студентів з інвалідністю креативним способом — через мистецтво та спільну творчу діяльність. Окреме приміщення розділене на зони творчості, коворкінгу, релаксу та хендмейду. Зони обладнані зручними місцями для творчої роботи осіб з обмеженими можливостями за різними напрямками мистецтва (гончарство, монотипія, музика, живопис, ручна праця, пісочна анімація). Згідно з умовами проєкту, одночасно

дження інклюзії як базової цінності для суспільного розвитку.

Ольга Башкір, проф. каф. освітології та ІП, голова ради молодих учених

Конференція

ДУХОВНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ

21 жовтня на базі ХНПУ імені Г. С. Сковороди відбулася II Міжнародна науково-практична конференція «Духовно-інтелектуальне виховання і навчання в ХХІ столітті».

Співзасновниками були Всесвітнє наукове ноосферно-онтологічне товариство (США), ГО «Фонд розвитку науки та освіти «Інтелект» (Україна), ун-т третього віку в Громадці (Республіка Польща), Чендуський Педагогічний ун-т (КНР). Зі словами привітання до учасників конференції звернулися С. Бережна — заст. голови оргкомітету, проф., проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди; В.Бабич — д. економ. н., проф., президент Всесвітнього наукового ноосферно-онтологічного товариства; А.Боярська-Хоменко — д. п.н., доцент, в.о. зав. каф. освітології та ІП.

Під час пленарного засідання було заслухано доповіді: М.Култаєвої — д. ф.н., проф., член-корес. НАПН України, зав. каф. філософії «Польська педагогіка між традицією та інноваціями»; С.Золотухіної — д. п.н., проф. каф. освітології та ІП, «Духовно-

інтелектуальний потенціал каф. освітології та ІП»; А.Цапка — к. п.н., доц. каф. освітології та ІП, «Педагогіка добра та людяності» та інших науковців.

Цінністю цієї конференції є не тільки участь у ній науковців (О. Попова, І.Небитова, Н.Чернушенко, Ф.Майнаєв, О.Майнаєва, М. Стегнієнко, К.Каліна), учителів-практиків (О. Шкрєба, Т. Грузевич — Хмельницький, Є. Перетяга — Харків); директорів шкіл (І.Черевань, А. Карась), а також здобувачів III освітньо-наукового рівня вищої освіти (К. Галушка, Я.Опанасенко, Л.Гепенко, Л.Трусей, І.Зарудна, Д. Полежака).

Результатом конференції стало прийняття резолюції, якою було засвідчено актуальність, важливість, доцільність і перспективи проведення такої конференції в подальшому.

С. Золотухіна, Л. Штефан, каф. освітології та ІП

Вітаємо

За вагомий особистий внесок у розвиток фізичної культури і спорту України, організацію проведення всеукраїнських змагань з підводного спорту, професіоналізм та відданість справі Міністр молоді та спорту України Вадим Гутцайт вручив Подяки завідувачу кафедри циклічних видів спорту, доценту **Андрію Миколайовичу Ляшенку** та доценту **Ірині Миколаївні Деловій**.

Пам'ятаємо

ГЕРОЇ ЖИВУТЬ У НАШІЙ ПАМ'ЯТІ Й СЕРЦЯХ

Напередодні Дня захисників і захисниць України в нашому ун-ті відкрили постійну експозицію «Історія нескорених: продовження», яка вшановує пам'ять героїв-сковородинців та всіх тих, хто загинув за нашу свободу в зоні АТО/ООС.

12 жовтня, у по-осінньому теплий і сонячний день, на університетському подвір'ї біля пам'ятного знаку воїнам-захисникам ХНПУ імені Г. С. Сковороди зібралися викладачі, співробітники, рідні загиблих, ветерани, представники міської та обласної влади, громадські активісти, волонтери, духовенство й небайдужі харків'яни. Учасники заходу поклали квіти до Козацького хреста з іменами воїнів-сковородинців, загиблих за єдність України й ушанували хвилиною мовчання їх пам'ять.

Під звуки Гімну України урочистий захід продовжився в актовій залі ун-ту. Слова вдячності та шани тим, хто ціною власних життів зупинив російську навалу на Сході країни, та тим, хто нині захищає Україну, пролунали на урочистому відкритті експозиції «Історія нескорених: продовження». В унікальному проєкті представлені історії військових, загиблих у російсько-українській війні.

З вітальними словами вдячності та шани до захисників та членів їхніх сімей звернувся ректор Юрій Бойчук.

«Сьогодні ми відкриваємо експозицію «Історія нескорених: продовження», яка є свідченням нашої глибокої шани всім тим, хто загинув на цій війні, яка відбувається у ХХІ столітті, коли, здавалось би, уже є інші інструменти для того, аби вирішити будь-які політичні суперечки. З одного боку, День захисників України — свято, а з іншого — великий сум, оскільки сьогодні ми ще вшановуємо пам'ять наших студентів-сковородинців, які за покликанням душі пішли на фронт і, на жаль, не повернулися. Вони для нас сьогодні — зразок мужності, нескореної волі, прагнення до перемоги, прагнення захистити свою землю».

Під час заходу значну увагу було надано вшануванню пам'яті наших загиблих земляків. Виступили організатори проєкту, представники обласної державної адміністрації, учасники бойових дій, волонтери. Так директор Департаменту оборонної, мобілізаційної роботи та взаємодії з правоохоронними органами ХОДА Олексій Максимів зазначив: «Постійну експози-

цію «Історія нескорених: продовження» ми відкрили, аби донести до майбутніх педагогів необхідність зберегти пам'ять про героїв, які віддали свої життя за незалежність України». Спогадами про свого сина, випускника економічного та юридичного ф-тів, учасника АТО Юрія Литвиненка поділилася мати воїна-героя — д. філол. н., професор нашого ун-ту Наталія Левченко, яка казала, що кращою подякою батькам загиблих є пам'ять про їхніх дітей. В актовій залі звучали вірші Наталії Левченко й відомого письменника та журналіста Леоніда Логвиненка. Наприкінці заходу ректор Юрій Бойчук нагородив пам'ятними відзнаками учасників бойових дій та волонтерів ун-ту. А потім учасники заходу поклали квіти до експозиції, що відтепер розміщена в холі ун-ту (вул. Валентинівська, 2, II-й поверх).

Цього дня на головній сцені ун-ту лунали слова шани, вдячності, підтримки, любові, турботи. Герої не вмирають. Вони завжди живуть у нашій пам'яті, у наших серцях.

Юлія Клименко, керівник пресцентру

Крос-форум

ЄВРОПУ ЄДНАЄ ЗДОРОВЕ МАЙБУТНЄ

З 4 по 8 жовтня на базі ХНПУ імені Г. С. Сковороди в межах програми Президента України «Здорова Україна» відбувся Крос-форум «Європу єднає здорове майбутнє».

Загальнонаціональна програма «Здорова Україна» започаткована Офісом Президента України спільно з Міністерством молоді та спорту, а також представниками масового спорту. Програма покликана сформувати здоровий спосіб життя студентської молоді й збільшення тривалості життя українців.

Організаторами форуму виступили МОН України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Департамент науки і освіти ХОДА, Державна установа «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України», «Джорже Костич» ГАК-КБЦ Белград, Сербія, вищі України, серед яких і ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Під час роботи Крос-форуму порушувалися важливі питання створення здоров'я збережувального і безпе-

ко-орієнтованого освітнього середовища та діяльності в ЗВО, аспектів формування фізичного, психічного, соціального й духовного здоров'я студентської молоді, представлено досвід здоров'я збережувальної роботи в ЗВО та проєкт «Активні парки-локації здорової України» зі створення спортивних майданчиків у кожному кутку країни. Крос-форум відбувся в змішаному форматі.

З вітальним словом до наукової спільноти звернувся ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди, член-кореспондент НАПН України, проф. Ю.Д. Бойчук, який наголосив, що «здоров'я як категорія людського буття вважається в усьому світі найважливішим пріоритетом держави, одним з елементів національної культури, критерієм благополуччя суспільства. І зараз як ніколи необхідно спрямувати зусилля психолого-педагогічної науки на інтенсивний пошук ефективних моделей побудови здоров'я збережувального освітнього

простору, створення сприятливого інклюзивного середовища для осіб з особливими освітніми потребами. Це дозволить оптимізувати фізичний і психічний розвиток учнів і студентів в умовах навчально-виховного процесу, максимально забезпечити гармонійний розвиток їх особистості, реалізації соціальних і найвищих духовних потреб, сформувати свідоме ставлення до власного здоров'я та активну життєву позицію щодо здорового способу життя, оволодіння високим рівнем валеологічної культури».

До обговорення питань долучилися представники різних регіонів України та Європи, серед яких академік Сербського Ін-ту експериментальної фонетики і патології мовлення «Джорже Костич» ГАК-КБЦ, Совіль Марія, яка порушила питання репродуктивного здоров'я молоді та перспективи впровадження програми «Репродуктивне здоров'я й валеологія» в освітній процес профпідготовки майбутніх педагогів. Цікавою була доповідь Е. Юровського, наук. співробітника Ін-ту стійкого розвитку при Нюрнберзькому ун-ті (Німеччина), у якій висвітлено актуальні тенденції розвитку системи охорони здоров'я Німеччини та роль альтернативної медицини в ній. Професор, зав. каф. медико-біо-

логічних та валеологічних основ охорони здоров'я НУ імені М. П. Драгоманова С. Страшко наголосив на важливості якісної підготовки вчителя «Основ здоров'я». Доповідачі відзначили, що щаслива країна з високим рівнем життя здоров'я студентської молоді. Було представлено різні комплекси вправ для підтримання фізичного здоров'я людини. Є. Зеленов, проф. каф. педагогіки Східноукраїнського НУ імені Володимира Даля, підкреслював значимість формування духовного

здоров'я студентів. Науковцями було представлено досвід впровадження здоров'я збережувальних технологій в освітній процес ХНПУ імені Г. С. Сковороди, а саме: застосування фізкультхвилинок на заняттях, діагностика та моніторинг рівня здоров'я здобувачів освіти, методи зняття стресу як в аудиторіях, так і на свіжому повітрі, запропоновано залучення здобувачів старших курсів до проведення фізкультхвилинок під час власного навчання та під практики в ЗСО. Також було представлено всеукраїнський проєкт «Цікава фізкультура». На форумі порушувалося ще багато цікавих питань, які викликали жваве обговорення й дискусію.

Л. В. Дрожик, доц. каф. здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології

Міжнародний круглий стіл

8–9 листопада у ХНПУ імені Г. С. Сковороди відбувся Міжнародний круглий стіл «Якість сучасної освіти в контексті постнекласичної парадигми: методологія, теорія, практика»

Міжнародна зустріч стала свідченням продовження та розвитку ідей, які були проголошені Міністром освіти і науки України Сергієм Шкарлетом наприкінці серпня, під час Всеукраїнської стратегічної сесії «Освіта України — 30. Національний технопарк з підвищення якості освіти» у Харкові.

У роботі круглого столу взяли участь представники МОН України, НАПН України, Департаменту науки і освіти ХОДА, Департаменту освіти ХМР, ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Ін-ту експериментальної дидактики ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві (Республіка Польща), Державного Ін-ту імені Стефана Баторія у Скерневіцах (Республіка Польща), Ін-ту подосвіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Ін-ту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, Державної установи «Ін-т охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України», КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» НАПН України, дослідники, вчені, громадські організації.

У дистанційному форматі роботу круглого столу відкрила заст. Міністра освіти і науки України **Віра Рогова**, яка розповіла про необхідність покращення якості сучасної освіти, про важливість освітньої безбар'єрності, упровадження інклюзії в закладах освіти. З побажанням плідної роботи до учасників зустрічі звернувся **Василь Кремень**, д. філософ. н., проф., акад. НАН України, дійсний член НАПН України, Президент НАПН України.

Модераторами пленарного засідання стали **Юрій Бойчук**, д. пед. н., проф., член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди та **Нелля Ничкало**, д. пед. н., проф., дійсний член НАПН України, академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України.

З презентацією практичних кейсів розвитку закладів освіти Харківщини та визначенням майбутніх перспектив виступили: **Анжеліка Крутова**, д. екон. н., професор, директор Департаменту науки і освіти ХОДА; **Ольга Демченко**, к. юрид. н., доцент, директор Департаменту освіти ХМР.

У межах круглого столу було проведено дві панельні дискусії: 1. Критерії якості сучасної освіти (Модератори: **Франтішек Шльосек**, доктор хабілітований, іноземний член НАПН України, проф. Ін-ту педагогіки Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві, Голова Наукового подворства «Польща — Україна», Почесний доктор (Honoris Causa) ХНПУ імені Г. С. Сковороди (Республіка Польща) та **Лариса Лук'янова**, д. пед. н., проф., член-кореспондент НАПН України, директор Ін-ту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. 2. Порівняльний аналіз інклюзивної освіти в Україні й Республіці Польща (Модератор: **В. Шевченко**, д. пед. н., вчений секретар Ін-ту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України).

Вишуканим мистецьким подарунком для учасників круглого столу стала жива музика (гітара) від класики до яскравих сторінок творчості сучасних українських композиторів у виконанні лауреатки міжнародних та всеукраїнських конкурсів, доц. каф. музично-інструментальної підготовки вчителя **Амалії Мартем'янові**.

Юлія Клименко, керівник пресцентру

Сумуємо

Не витримало серце нашої колеги Шевченко Алли Семенівни.

Пам'ятаємо її доброю, чуйною, порядною та інтелігентною людиною. Майстром художнього слова, знавцем та проникливим читцем поезії. Турботливою мамою та люблячою бабусяю чотирьох онуків. Відданою професійній справі співробітницею бібліотеки, якій присвятила 40 років свого життя. Світла їй пам'ять. Пам'ятаємо та сумуємо разом з родиною.

Колеги

ОСІННЯ ХРОНІКА

3 нагоди Дня юриста та за високої професійної досягнення, сумлінне виконання службових обов'язків почесні грамоти ун-ту отримали в. о. декана юридичного ф-ту Т. Головань та в. о. зав. каф. цивільно-правових дисциплін і трудового права імені О. І. Процевського О. Коваленко.

13 жовтня відбулася зустріч для здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу історичного-ту й українського мовно-літературного ф-ту імені Г. Ф. Квіткі-Оснот'яненка з українським журналістом, публіцистом, істориком Вахтангом Кіпіані, під час якої було представлено збірку інтерв'ю понад двадцять дисидентів, розмови з якими розкривають безліч питань, що не втрачають актуальності й сьогодні. Маємо чути правду й пам'ятати, що свобода — це та вакцина, яка не виводиться з часом!

27 жовтня відбулося засідання історіографічного гуртка історичного ф-ту під керівництвом д. іст. н., професора каф. історії України О. Богданиної, присвячене «Політиці історичної пам'яті». Під час засідання було заслухано та обговорено доповіді здобувачки 61 групи Діани Сюсюк на тему: «Історична пам'ять та комеморативні практики». А також проведено фотодиктант про життя та професійний шлях видатного історика М. М. Ковалевського.

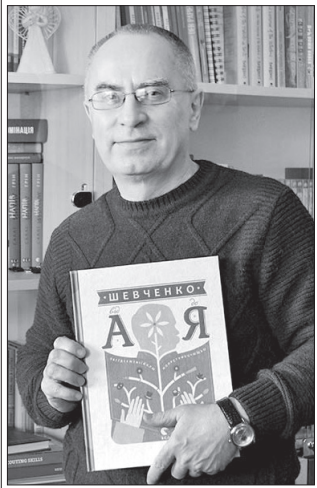
9 листопада з нагоди Дня української писемності та мови на українському мовно-літературному ф-ті відбулися дві події: зранку всі студенти та викладачі ф-ту писали радіодиктант національної єдності, а після заняття провели літературний вечір, на якому декламували улюблені твори видатних українських письменників, написали власні тексти, познамалися у вікторині.

10 листопада в день пам'яті Мустафи Кемаля Паші Ататюрка викладач каф. східних мов Ібрахім Унсалді провів для студентів турецького відділення ф-ту іноземної філології мінілекцію про життя й діяльність цієї видатної особистості та її роль у новітній історії Туреччини.

11 листопада на укр. мовно-літ. ф-ті студенти-полоністи долучилися до відзначення Дня Незалежності Республіки Польща: переглянули презентації, розповідали про історичні події, відомих людей Польщі, співали польські пісні, здійснили віртуальну мандрівку країною.

У цей же день відбувся І етап Міжнародного мовно-літ. конкурсу ім. Т.Г. Шевченка. У творчому змаганні взяли участь понад 30 учасників, троє переможців візьмуть участь у II етапі.

12 листопада у нашому ун-ті за ініціативи каф. укр. літератури та журналістики імені проф. Леоніда Ушкалова та Центру транскультурних посттоталітарних студій Філологічного ф-ту Вроцлавського ун-ту розпочала роботу в онлайн-форматі Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Ушкаловські читання «(Не) Можливість канону: світова література / література українська»».

5 листопада видатному літературознавцю, письменнику, д. філол. н., професору Леоніду Ушкалову виповнилося 665 років. Вступним словом роботу конференції відкрив ректор ун-ту Юрій Бойчук. 13 листопада в рамках конференції відбулося засідання круглого столу «13-е. Синій листопад».

Кожен студент — особистість

МАЙСТЕРНІСТЬ ВІДТОЧУЄТЬСЯ В «ЗОРИЦВІТІ»

Ксенія Ольховська, учасниця Народного ансамблю народного танцю «Зорицвіт», здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти 2-го року навчання, спец-сть «Хореографія», розповіла про навчання на ф-ті мистецтв.

Почала займатися танцями у 8 років. Весь вільний час присвячувала тренуванням. Закохавшись у цей вид мистецтва, у мене з'явилась мрія — стати професійною танцівницею та ділитися своїм досвідом з молодими поколінням, тому обрала наш педагогічний ун-т, який випускає висококваліфікованих викладачів. У нас багато спеціальних предметів: теорія та методика викладання класичного, народно-сценічного, сучасного, сучасно-бального танців, основи постановки та композиції танцю, мистецтво балетмейстера. У нас на кафедрі працюють чудові педагоги, кожен з них вкладає в своїх студентів не тільки професійнальні знання та досвід, а й душу, наставляючи нас як протягом навчального процесу, так і поза межами стін ун-ту. У цьому році я завершу навчання в ун-ті і зараз працюю над дипломною роботою «Творча мотивація як фактор формування професійних компетенцій у здобувачів хореографічних спеціальностей», яка складається з двох частин: теоретичної та практичної (власна постановка). З першого курсу почала виступати

в ансамблі «Зорицвіт», репетиції якого відбуваються 4 рази на тиждень, адже танцівник повинен тримати себе у формі та вдосконалювати свої професійні вміння. Ми часто беремо участь в університетських заходах та міських святах. Викарбовується в пам'яті кожен вихід на сцену, адже під час виступу ми отримуємо нові незабутні емоції, а особливо радіємо, коли чуємо оплески

задоволених глядачів. У репертуарі нашого ансамблю яскраві танцювальні композиції, виконуючи які, я отримую велике задоволення. Завдяки костюмам, танець наповнюється яскравими барвами.

9 жовтня в Києві відбувся третій фінальний тур VI Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії імені Павла Вірського. Усвідомлюючи, що це конкурс професійного рівня, ми ретельно готувалися та достойно представили наш колектив. Після виступу наш художній керівник Ольга Вікторівна Лиманська влаштувала для нас невеличку екскурсію столиці.

17 жовтня ми взяли участь у творчому проєкті — фестивалі-концерті «Моя Україна», який відбувся в Харківській обл. філармонії за підтримки Департаменту культури Харківської міської ради, і були нагороджені Почесною грамотою за високу професійну майстерність, вагомий внесок у розвиток народної хореографії. У майбутньому плану працювати за спеціальністю — з дітьми, як і мріяла в школі.

СПОРТИВНА МРІЯ — ОЛІМПІАДА

Андрій Деркач — здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 4-го року навчання ф-ту ФК і спорту.

Я народився, виріс і живу в Харкові в спортивній родині (брат — футболіст, мама — зараз тренер, а в минулому — відома гімнастка).

Фехтуванням почав займатися наприкінці 2012 року, дізнався про нього під час Олімпіади в Лондоні. Як зараз пам'ятаю, які світлі та яскраві емоції відчував від перемоги Яни Шемякіної,

і відтоді мій життєвий шлях нерозривно пов'язаний із цим чудовим спортом та моїм тренером, найкращим фахівцем — Іриною Іванівною Одокієнко. Вона є уособленням усіх тих якостей, які повинен мати тренер. Крім того, вона контролює моє навчання в університеті, допомагає в усьому, за що я беруся, борюся і бюся.

Справедливість і доброта — ці якості найбільш характерні для Ірини Іванівни. У неї як у справжнього талановитого тренера виходить бути для своїх спортсменів не лише наставником, а й близькою людиною, якій можна довіритись і на яку можна поклястися.

Фехтування — дуже багатогранний вид спорту, популярний у всьому світі. Успереч поширеній думці, що фехтування дуже дорогий вид спорту, на сьогодні воно доступне для кожного. Фехтування допомагає гармонійному розвитку як фізичних, так і розумових здібностей спортсмена. Не випадково фахівці охрестили фехтування «фізичними шахами». Якщо говорити про кумирів, то серед фехтувальників у мене таких немає. Хтось із фехтувальників дуже технічний, хтось швидкий,

хтось розумний. Але серед спортсменів найбільше хочу бути схожим у вчинках та ставленні до тренувань, змагань та життя на Мухаммеда Алі. Цей чоловік справді був «Людиною з філософією чемпіона». Про що ж я мрію? Медаль на Олімпійських іграх — це головна спортивна мрія та мета багатьох (і я не виняток). Моє завдання — робити все, щоб воно реалізувалося. Стосовно хобі, то воно переважно пов'язане зі спортом: футбол, баскетбол, настільний теніс. Іноді граю з друзями в комп'ютерні ігри. Читаю здебільшого спеціалізовану літературу. Карантин мінімально вплинув на моє спортивне життя, а дистанційне навчання полегшило засвоєння матеріалу. Крім того, воно допомагає зекономити купу часу на дорогу до університету та назад.

Напередодні Міжнародного дня студентів хотілося б побажати кожному за роки навчання накопичити знання, опанувати обрану спеціальність, здобути в житті мету, не відволікатися на поразки й завжди рухатися тільки вперед.

Підготувала І. Бикова

Студентські мандри

ОСІННЯ ПОДОРОЖ ДО МОХНАЧА

Студенти історичного ф-ту чудовим днем слобожанської осені відвідали городище Мохнач Чугувського району.

Городище розташоване в мальовничій місцевості: високий, укритий лісом мис правого берега Сіверського Дінця, з якого на багато кілометрів відкривається краєвид — широченна заплава ріки, далекі села та хутори. Городище створювалося в кілька етапів багатьма поколіннями наших предків — від скіфів до ранніх слобожан. Екскурсія з оглядом оборонних споруд городища і колишніх розкопів супроводжувалася лекцією доцента кафедри історії України, зав. археологічної лабораторії Володимира Колоди про історію його створення та дослідження. Далі тривала бесіда про експедиційне життя-буття, цікаві випадки, знахідки й таємниці Мохначанського городища. А потім вирушили до Суворівського джерела — місцевої природної пам'ятки. П'ятикілометрова прогулянка вздовж полів до залізниці закріпили бажання здобувачів потрапити наступного літа в експедицію на справжню польову практику.

ІСТОРИКО-ПОЛІТИЧНІ ГОРИЗОНТИ ЛЕСЯ КУРБАСА

3 листопада на базі ХНПУ імені Г. С. Сковороди в режимі on-line/off-line відбувся Круглий стіл для молодих учених на тему: «Лесь Курбас: театральні-мистецькі та історико-політичні горизонти».

Звітальним словом від нашого ун-ту виступила проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності, д. філософ. н., проф. Світлана Бережна, яка окреслила значення творчості Леся Курбаса для становлення та розвитку українського театрального мистецтва та побажала учасникам круглого столу цікавих наукових дискусій.

Голова постійної комісії з питань науки, освіти та духовності Харківської облради, проф. каф. політології, соціології та культурології ХНПУ імені Г. С. Сковороди, д. політ. н., проф. Галина Куц нагадала присутнім, що в цей день, 3 листопада 1937 року було знищено багатьох представників творчої-мистецької еліти тогочасної України. Саме 3 листопада було вбито в урочищі Сандармох Лесь Курбас — видатного митця, засновника театру «Березіль», якого репресувала радянська тоталітарна система.

якого мали чудовою можливістю отримати насолоду від наукового спілкування та довідатися чимало корисного для власних наукових інспірацій.

Юлія Матей, голова СНТ істафаку

МУЗЕЙ ЗАЛІЗНИЦІ

28 жовтня 21 та 22 гр. ф-ту початкового навчання відвідали експозицію Музею історії та залізничної техніки Південної залізниці.

Разом з кураторами доц. Л.С. Філатовою та доц. В.О. Шищенко студенти змогли побачити близько тисячі експонатів, що розповідають про історію магістралі, безліч старовинних та рідкісних експонатів, унікальні документи та фотознімки, макети рухомого складу. Особливо всіх вразила металева шпала початку XX ст., дерев'яна рейкова накладка та велосезина, на якій пересувалися жандарми, здійснюючи огляд території. Також цікавим було відвідування відкритого майданчику: паровози різних років, пасажирські вагони початку XX ст., перші електрички тощо. Справжня рухома модель залізниці розмістилася прямо посередині кафе, куди студенти зашли після екскурсії — рейки доводять паровози до всіх століків, офіціанти за допомогою комп'ютеризованої системи надсилають страви за призначенням. За кілька хвилин відвідувачі почули тихий скрип рейок, які перебудовуються, щоб доставити замовлення.

Це була незабутня та смачна екскурсія!

НАВЧАТИСЯ ТА САМОВДОСКОНАЛЮВАТИСЯ

Про цілі Спілки студентів і молоді розповів її голова — студент юридичного ф-ту Денис Касалп.

Цілі студентського самоврядування — це все більший розвиток студентів ун-ту, залучення їх до самовдосконалення таким чином, щоб кожен студент зміг знайти свою дорогу в соціальному житті.

Ми розуміємо, що студент повинен не тільки здобувати знання в ун-ті, а також розвивати свої соціальні навички — soft skills. Наша робота спрямована саме на те, щоб скоординувати могли знайти себе в різних напрямках: волонтерська робота, ораторське мистецтво, спортивна діяльність, художня самодіяльність, можливість працювати з різними проєктами, комунікувати одне з одним та

домовлятися про співпрацю з іншими. Спілка студентів і молоді ун-ту намагається різнобічно розвивати студентів, давати їм можливість спробувати себе в різних сферах. Тож ми повинні й надалі залишатися невід'ємною частиною життя кожного студента, завжди допомагати йому вирішувати проблеми, проводити різноманітні навчальні майстер-класи для розвитку прихованих здібностей. Для вдосконалення роботи зі студентами ми плануємо розвивати комітети ССМ та ретельно відбирати керівників серед факультетських активістів.

З Міжнародним днем студента, скарородинівці!

Університет — школа

«ВАЛЕОКЛУБ» У 141 ЛІЦЕЇ

У вересні актив студентського наукового гуртка «Валеоклуб» провів дослідження стану фізичного здоров'я учнів 141 ліцею м. Харкова.

Здобувачі вищої освіти Д. Мазур, М. Довгопола, К. Борисова, В. Тютюнник, К. Труш під керівництвом доцента каф. здоров'я людини, реабілітології та спеціальної психології, к.п.н. Ірини Миколаївни Щербак провели визначення артеріального тиску, сили кисті, ваги. Провели майстер-клас дітям щодо вимірювань. По закінченню дослідження актив «Валеоклубу» провів фізкультурні заходи для дітей у молодшій і в старшій школі. Діти отримали необхідну інформацію щодо способів діагностики здоров'я та шляхів його підтримання та власне задоволення від проведеного заходу. Студенти отримали практичний досвід роботи з дітьми в проведенні оздоровчої практики.

Актив СНГ «Валеоклуб» планує й надалі продовжувати співпрацю із 141 ліцеєм м. Харкова.

Олександр Курко, голова СНГ «Валеоклуб»

ЯСКРАВІЙ ДЕБЮТ-2021

Щорічний фестиваль-огляд студентської самодіяльності «Дебют першокурсників» дає змогу молоді втілити свої творчі амбіції в різноманітних жанрах.

За часи пандемії та дистанційного навчання умови фестивалю були адаптовані під реалії сьогодення, даючи змогу першокурсникам продемонструвати свої таланти незалежно від місця перебування. Нові форми — дистанційна робота творчих колективів, індивідуальна робота з її учасниками онлайн, відеоконференції та семінари співробітників культурно-мистецького центру — дають можливість розкритися талантам та залучити до самодіяльності якомога більше першокурсників. Цього року всі ф-ти показали дуже креативні та емоційні виступи: драйвові танці й флешмоби, естрадні та народні пісні, вишукані інструментальні твори, декламування літературних творів й авторських віршів, театральні мініатюри тощо. Окремі номінації були тісно пов'язані з іменем Г. С. Сковороди, бо саме його творчість був присвячений цьогорічний фестиваль-огляд.

го танцю «Зорицвіт» (кер. О. Лиманська, К. Редько), ф-т мистецтв, постановка Ольги Барабаш; Єлізавета Омельчук, ф-т іноземної філології. «Декламація творів Г. С. Сковороди» — Театр читця ф-ту початк. навчання Вікторія Вороницька, Анастасія Гойденко, Наталія Шворак, Владислава Ушакова, Анастасія Попова. «Інструментальний жанр» — Ольга Хроменко, ф-т мистецтв, Вікторія Острогляд, ф-т іноземн. філології. **За активну участь у «Дебюті»** — 13 група, істор. ф-ту, 12 група ф-ту ФВ і спорту, 12 група ф-ту початк. навчання, 12 СО група укр. мовно-літ. ф-ту, 12 група ф-ту доп. освіти. У номінації **«Авторський вірш»** — Поліна Літвін, ф-т психології та соціології; **«Оригінальний жанр»** — Анна Шведченко, Ксенія Мерзлякова, Анастасія Попова, Марія Рижих, Марія Шаталова, ф-т початкового навчання; Парадний ансамбль барабанщиць «Вільна душа», фізико-матем. ф-т; **«Бальна хореографія»** —

Парадний ансамбль барабанщиць фізмату

Лавреатами «Дебюту першокурсників — 2021» стали:

Сергій Діденко, фізико-матем. ф-т — **«Відкриття Дебюту — 2021»**. «Кращий відеоролик» — 1 курс фізико-матем. ф-ту. **«Естрадний вокал»** — Катерина Баль, ф-т мистецтв; Ганна Аксьонова, Аміна Подьосова, ф-т природничої, спеціальної й здоров'язбережувальної освіти; Марина Яковлева, істор. ф-т; Аліна Ляшко, ф-т дошкіль. освіти; Єлізавета Юхно, юридичний ф-т. **«Народна стилізація»** — Народний ансамбль народно-

Народний ансамбль бального танцю (кер. Н. Бугаєць, О. Пінчук), ф-т мистецтв; **«Вокально-інструментальний жанр»** — Ігор Гуліч, ф-т ФВ і спорту; **«Літературний жанр»** — Денис Шмалько, істор. ф-т; **«Сучасна хореографія»** — Ансамбль сучасного танцю «Star light», постановка Олени Жаворонкіної.

Вітаємо всіх учасників та бажаємо їм подальших творчих успіхів!

А. Нікітченко, худ. керівник культурно-мистецького центру

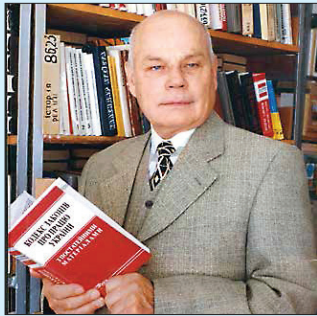
СПРАВА О. ПРОЦЕВСЬКОГО ЖИВА

Цьогоріч на юридичному ф-ті ХНПУ імені Г. С. Сковороди почав функціювати Науково-дослідний центр імені професора Олександра Івановича Процевського.

Олександр Іванович Процевський (1929–2016) відомий правознавець, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Міжнародної кадрової академії, член-кореспондент Національної академії правових наук України. Від 1991 — професор, з 1994 — директор

Інституту економіки і права ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Досліджував проблеми правовідносин у трудовому праві, теорію розвитку законодавства про працю в Україні. Автор 399 публікацій, з яких 8 монографій, 2 підручники, 7 навчальних посібників. Підготував 8 докторів та 39 кандидатів юридичних наук.

Центр імені О. І. Процевського забезпечений комп'ютерами, під'єднаними до мережі Інтернет. Кожен охочий — аспірант, студент, викладач — має змогу ознайомитись із науковим доробком Наукової школи трудового права професора Олександра Івановича Процевського — науковими роботами як Олександра Івановича, так і його численних учнів. Для аспірантів та студентів НДЦ — це зручна база для опрацювання наявних наукових робіт та здійснення власних досліджень у галузі правознавства.

Педпрактика

ДЕНЬ У ШКОЛІ

У рамках експерименту «Школа професійного зростання» («День у школі») студенти 2-го курсу ф-ту початкового навчання відвідували Гімназію № 1, Харківські ЗОШ № 131 та № 142, а також КЗ «Пісочинську початкову школу «Надія». Пропонуємо нашим читачам відгуки про цю цікаву й корисну практику.

Марія Правник, Харківська ЗОШ № 13: «Усього лише раз на тиждень ми були на практиці, але цього вистачило, щоб набути першого педагогічного досвіду. Коли ти спілкуєшся з учнями, бачиш їхні зацікавлені очі, розумієш важливість проведення «Дня в школі». Практика нам дуже сподобалася».

Катерина Завадська, КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія»: «Побачила, як по-справжньому працює система НУШ. Директор школи Олена Георгіївна, приємна та добра людина, розповіла нам про школу, ознайомила з дитячим садком, ігровими та навчальними кімнатами. У школі є все, що допомагає учням розвиватись. Усі класи оснащені новітніми технологіями: інтерактивними й мультимедійними дошками, є нові підручники. Усі вчителі, з якими в нас була можливість познайомитись, дуже активні, добрі. Була змога побачити рівень їхньої педагогічної майстерності під час проведення уроків. Ну а дітки — справжні сонечки, привітні та чемні».

Ярослава Луб'яна, КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія». Була закріплена за 1-5 класом. Можу сказати, що навчання цікаве, але потребує немало часу та зусиль як від учнів, так і від учителів. Кожен день у школі збагачував мене новими знаннями й враженнями, від яких я отримувала заряд енергії та купу емоцій, бо всі діти дуже рухливі, активні, старанні й веселі. Це неймовірно, коли до тебе біжать учні просто так, аби обійняти або розповісти свої цікаві історії, подарувати малюнок, який зробили разом, на згадку. Дякую за цей досвід, корисний для мене в майбутньому».

Світлана Приходько, КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія». У закладі освіти є всі можливості, щоб учителям реалізовувати свої педагогічні ідеї, а учням краще засвоювати новий матеріал. Школа справила на нас чудове враження сучасним дизайном, дружним педколективом, підходом до навчання та виховання школярів. Було видно, що учні із задоволенням повертаються до цікавого та продуктивного навчання.

Підготувала **Світлана Білецька**, к. пед. н., доцент

Спорт

16–17 жовтня майже півтори сотні українських спортсменів та гості з Азербайджану вийшли на доріжки Будинку фізичної культури МВС України, щоб розіграти нагороди Всеукраїнських змагань з фехтування на шпагах серед молоді на честь Олімпійського чемпіона Григорія Крісса. Перемогу в чоловічій особистій першості виборов сквородинівець, студент ф-ту ФВ і спорту **Андрій Деркач**, вихованець Ірини Одокиєнко.

20 жовтня здобувач вищої освіти 22 групи ф-ту ФВ і спорту **Руслан Абдієв** став срібним призером Відкритого Всеукраїнського турніру з греко-римської боротьби пам'яті ЗТУ Л. Гайріяна.

23 жовтня **Матвій Ражба** виборов срібло Чемпіонату Європи серед молоді з боксу.

29–30 жовтня в Мелітополі **Олена Нікітінська** (32 група ф-ту ФВ і спорту) одержала перемогу на Кубку України з боротьби сумо.

5–7 листопада відбувся XXIV міжнародний турнір з фехтування на шпагах пам'яті Заслуженого тренера України **Леоніда Авербаха**.

У змаганнях взяли участь понад 100 спортсменів з України, Азербайджану, Казахстану, Індії та Японії. Вітаємо **Андрія Деркача**, 42 група ф-ту ФВ і спорту та нашого випускника цього ж ф-ту та юридичного **Яна Сича** з бронзовими нагородами особистої першості турніру.

5–7 листопада **Еріка Бригіда**, 12 гр. та **Анна Плішань**, 44 гр. ф-ту ФВ і спорту перемогли в командному чемпіонаті України з тхеквондо ВТФ і виконали норматив Майстра спорту України.

Спортслуб

Конференція

КОЗАЦЬКОМУ РОДУ НЕМА ПЕРЕВОДУ!

19 жовтня на історичному ф-ті ХНПУ імені Г. С. Сковороди відбулась традиційна наукова конференція здобувачів ЗВО та учнів ЗОШ «XX Козацькі читання».

Цього року конференція була присвячена вшануванню пам'яті Польового Гетьмана Слобідського козацького округу, Отамана ГО «Окремий науково-освітній центр Українського козацтва імені Г. С. Сковороди», генерал-отамана Українського козацтва (2002–2021 рр.), ректора ХНПУ імені Г. С. Сковороди (1980–2020 рр.), академіка Івана Федоровича Прокопенка.

На пленарному засіданні з вітальним словом та доповіддю «Українське козацтво: сучасний стан та перспективи дослідження проблеми» виступила проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ун-ту, проф. Світлана Бережна. Про українське козацтво в сучасному вимірі учасникам конференції розповів заст. голови оргкомітету, координатор з національ-

но-патріотичної роботи та козацького руху ХНПУ імені Г. С. Сковороди, проф. Анатолій Губа. Координатор з виховної роботи історичного ф-ту, доцент каф. історії України Інна Чернікова виступила з доповіддю «З досвіду діяльності ГО «Окремий науково-освітній центр Українського козацтва імені Г. С. Сковороди (2002–2021 рр.)».

У конференції «XX Козацькі читання» працювало 4 секції: «Історія Запорозької Січі» (кер.: к. іст. н., доц. Марія Луценко); «Історія українського козацтва в особах» (кер.: к. іст. н., доц. Ольга Гончарова); «Актуальні проблеми дослідження всесвітньої історії та України» (кер.: к. іст. н., доц. Світлана Мірошніченко); «Історія повсякденного життя українського козацтва» (кер.: к. іст. н., доц. Інна Чернікова).

Активну участь у підготовці й проведенні конференції взяли члени СНТ історичного ф-ту. З доповідями виступили голова СНТ Юлія Матей, члени СНТ Олександр Самойленко, Анна Явтушенко, Ольга Гусак, Марина Резенькова, Влада Хоменко, Валерія Цицхвая, Анастасія Москальова, Микита Красновський, Валерія Пономаренко, Валерія Коваль, Владислав Бриленко.

Конференція засвідчила наступність поколінь і міцність традицій сквородинівської родини, бо підготували учнів до участі в конференції випускники історичного ф-ту, а тепер учителі історії та суспільствознавчих дисциплін загальноосвітніх навчальних закладів м. Харкова та Харківської області.

Юлія Матей, голова СНТ істфаку

Проект Erasmus +

НАВЧАЛЬНИЙ ВІЗИТ ДО ЕСТОНІЇ

3 25 по 29 жовтня відбувся навчальний візит до Естонії учасників проекту Erasmus + KA2 project «Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine's Multilingual Education and European Integration/MultiEd».

Програма CLIL (Content and Language Integrated Learning, чи предметно-мовне інтегроване навчання) співзаснована Erasmus + та Європейським Союзом почала діяти в Україні з весни 2020 року, коли представники університетів-учасників та окремі члени професійної організації TESOL-Ukraine пройшли онлайн-навчання на платформі

Мудл протягом осіннього та весіннього семестрів з методології «CLIL для вищої школи» в Ун-ті Тарту (78 годин чи 3 ECTS кредити). За результатами тестів та випускних робіт окремих представників запросили стати розробниками силабусів з курсів «Introduction to CLIL» для здобувачів бакалаврського рівня та «CLIL Methodology in the Context of Educational Technologies» для здобувачів магістерського рівня, що здійснюється разом з Гайдельберзьким ун-том (Німеччина) та Ун-том Тарту (Естонія). До розробників обох курсів увійшла і автор цієї статті, к.ф. н., доцентка каф. англійської філології, членкиня TESOL-Ukraine Т. М. Старостенко.

За планом проекту MultiEd Erasmus + навчальний візит до Естонії було заплановано на осінь 2020 року, однак пандемія COVID-2019 внесла свої корективи, і візит відбувся лише зараз.

Програма візиту передбачала відвідування Eesti keele maja (Будинку естонської мови) у Таліні, де відбувається впровадження технології CLIL під час навчання естонській мові; круглі столи у провідних талліннських гімназіях, де методологія CLIL також «працює» під час навчання англійській мові. На всіх етапах впроваджується правило: «один вчитель — одна мова», що заперечує перехід вчителя, який викладає іноземну мову, на рідну за жодних обставин, включаючи під час перерв і неформального спілкування. Процес опанування точних наук засобами мови проходить

на базі Energy Discovery Centre, де учні мають можливість спостерігати механізми природних явищ і фізичних законів за допомогою інсталяцій та спеціально розроблених пристроїв.

Наступним пунктом призначення був Ун-тет Тарту — центр найбільш філологічних надбань, де колись працювали Ю. М. Лотман, З.Г. Міңц. Учасники програми змогли відвідати бібліотеку ун-ту, зустрітись із його представниками, задіяними в програмі, долучитися до історичної пам'яті тартуських стін.

Найдовше перебування було в Нарві, де технологія CLIL впроваджується, ще в дитсадочку, триває в школі й розвивається в Нарвському коледжі при Ун-ті Тарту. Українська команда не лише спостерігала за процесом

навчання, а й узяла участь в уроках CLIL з естонської мови, щоб уповні зануритися в мовне середовище.

Найцікавішим етапом була участь у Восьмій міжнародній конференції на базі Ун-ту Тарту «Trends and Issues in CLIL and ELT», де виступили легендарні дослідники, лінгвісти та методисти сучасності, як професор Гайдельберзького ун-ту Hans-Werner Huneke (Німеччина), професори Aston University в Бірмінгемі Sue Garton і Elisabeth Wielander (Велика Британія); професор іспан-

ського ун-ту Phil Ball (Іспанія була однією з перших країн, що запровадила CLIL-технологію на всіх рівнях освіти); директор Нарвського коледжу Marek Sammul, а також представники американського посольства та інші.

Останній день програми охоплював культурні аспекти естонських міст. Програма завершилася в Талліні 31 жовтня. Набуті знання будуть упроваджені під час нових фаз розробки силабусів та матеріалів до лекційних та практичних занять із CLIL-методології.

Думка

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Не секрет, що студентські роки — це час веселощів, бешкету, приємних знайомств та зустрічей з вірними друзями. Наразі XXI століття вносить свої корективи й пропонує нам новий формат навчання — дистанційний.

Але чи повинні ми засмучуватись? Звісно, ні!! У незвичайних умовах можна знайти багато позитивних аспектів та продовжувати своє продуктивне студентське життя. Наразі ми — першокурсники, і цей статус нам відкриває безліч нових можливостей та перспектив і в умовах пандемії. Перш за все, більше часу залишається на самореалізацію, адже все, що тобі потрібно, знаходиться поруч — у твоєму комп'ютері; з'явилась можливість зануритися у свої думки та присвятити себе навчанню; замислитись про збереження здоров'я в стані спокою та максимальної безпеки.

Щодо занять, то вони проходять з використанням усіх комунікатив-

них засобів: телефонний зв'язок, електронна пошта, Viber, Skype, Zoom та Moodle. Ми отримуємо лекційний матеріал за темами, дуже цікавими є практичні заняття з предметів «Вступ до спеціальності» та «Соціальні інституції», адже ми обрали актуальний напрям — «Соціальна робота», тому вкрай важливим для нас є саме в перші місяці навчання отримати уявлення про професію соціального педагога і соціального працівника, усвідомити важливість і складність соціальної та соціально-педагогічної діяльності, а також вимоги, що висуваються до спеціаліста в цій сфері. Це «навчання про життя», і наші викладачі допомагають нам отримувати знання про соціальне становище людей, про їх соціальну вразливість, а найголовніше — зрозуміти, як ми, майбутні соціальні працівники, можемо допомогти людям, які опинилися в тяжких життєвих обставинах.

Також в умовах карантину ф-т психології і соціології пропонує нам безліч позааудиторних заходів для всебічного розвитку особистості. Наприклад, студентки 12-СР групи є активними учасницями життя нашого ун-ту, зокрема взяли участь у «Ночі науки», де отримали багато цікавої і корисної інформації; «Дебют першокурсників» розкрив таланти й визначив переможців. Вокальний колектив «Артеміда» тепло зустрів здобувачів освіти нашої групи. Ми долучилися до студентського самоврядування.

Отже, навчання в digital-форматі є не менш продуктивним та цікавим, і наше покоління стає тому підтвердженням. Студентські роки — це неповторний, швидкоплинний час, і наше завдання — зробити його яскравим та незабутнім.

Студенти 12-СР групи ф-ту психології і соціології

3 ювілеєм!

27 жовтня відзначила ювілей Олена Василівна Шаповалова, керівник редакційно-видавничого відділу, яка майже все життя віддала рідному університету.

Олена Василівна — випускниця філологічного ф-ту ХДПІ (нині ХНПУ) імені Г. С. Сковороди (1983 р.). Після закінчення ін-ту працювала вихователем у дитячому садку, потім учителькою. З 1986 р. уже 35 років поспіль працює в нашому ун-ті. З 1993 р., від дня створення й дотепер, Олена Василівна очолює редакційно-видавничий відділ, через який проходять усі університетські публікації — монографії, словники, буклети.

О. В. Шаповалова неодноразово була нагороджена грамотами, має почесну відзнаку ун-ту. До 30-річчя плідної праці, високі професійні досягнення та відданість справі вона отримала бронзову медаль ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У 2011 р. О. Шаповалову за багаторічну сумлінну працю та вагомий особистий внесок у розвиток наукової сфери було нагороджено Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України. Від газети «Учитель» Олена Василівна отримала подяку як переможцю у номінації «Постійний ведучий рубрики».

Ювілярка — прекрасний фахівець та мудрий керівник, завжди готова допомогти, зрозуміти, навчити. Для всіх колишніх і нинішніх співробітників Олена Василівна — старший товариш, який із задоволенням ділить радості та спокійно, з незгасаючим почуттям гумору, допомагає вирішувати проблеми, які виникають. Для друзів вона є душею компанії, широкою, усміхненою, гостинною. Для рідних — любляча, турботлива дружина і мама, що день за днем створює затишок і зберігає тепло домашнього вогнища.

Олена Василівна вважає себе щасливою жінкою, бо є володаркою найцінніших скарбів у житті, якими, на її думку, є міцна родина та дружний колектив однодумців, з якими працює пліч-о-пліч. Вона вдячна керівництву ун-ту за слушні поради й за підтримку цікавих ініціатив, а своїм колегам за те, що ставляться до неї з повагою і довірою та називають дуже тепло: «наша Леночка Василівна». Узагалі вона вважає справжньою удачею та честю бути членом великої сквородинівської родини.

В Олені Василівні поряд завжди надійний чоловік Олександр, з яким вона разом уже 38 років (співробітник Авіаційного центру «Ротор Україна»). А гордістю ювілярки є донька Ірина Елліс — випускниця ф-ту іноземної філології нашого ун-ту, канд. пед. н., яка була постійною ведучою численних концертів та інших святкових заходів ун-ту й міста, чимало років працювала журналістом телеканалу ОТБ, а зараз проживає в США, де пропагує українську культуру, кращі традиції, бере активну участь у фестивалях, присвячених Дню Незалежності України та іншим національним святам. Друзі й колеги разом з Оленою Василівною пишуться досягненнями її доньки Ірини.

Вельмишановна Олено Василівно, бажаємо Вам завжди залишатися такою гарною, позитивною, широкою, оптимістичною. Нехай ваш дім завжди буде сповнений здоров'я, щастя та благополуччя, нехай з Вашого обличчя ніколи не сходить посмішка, нехай очі випромінюють любов до оточення, а подароване Вами добро нехай повертатиметься вам багаторазово помноженим.

Від імені всіх колег та друзів — доцент Олена Карпенко

Головний редактор
Ірина Бикова

Редактор
Юлія Лебенко
Дизайн, верстка
Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні
з преси Харківської обласної
адміністрації. Свідоцтво
№ ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети
ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. 61168,
м. Харків, вул. Валентинівська, 2,
корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються,
не повертаються. Думки
авторів можуть не збігатися
з думкою редакції.

E-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською
та російською мовами

Надруковано в друкарні
ТОВ «ТЕМП-ЦЕНТР» м. Київ,
вул. Желязова, буд. 8/4, 03057.
Тираж 500 прим.